

grootste deel van de machinaal gecodeerde geheime Duitse berichten snel te decoderen. Anders gezegd: Hitler, von Rundstedt en Rommel hadden geen inzicht in het Geallieerde spel maar zolang de radio in het Duitse militaire berichtenverkeer een belangrijke rol speelde, wisten Eisenhower, Montgomery en andere hoge Geallieerde militairen precies welke kaarten hun Duitse tegenstander nog achter de hand had en hoe hij deze dacht uit te spelen. Montgomery kon tijdens de 'statische' fase van de strijd in Normandië slechts constateren dat de Duitsers precies deden wat hij had voorzien: de meeste versterkingen die naar het Geallieerde bruggehoofd werden gezonden, kwamen tegenover het Britse Tweede Leger terecht.

Kwamen er terecht, maar niet zonder grote vertragingen. Alle bruggen over de Seine tussen Parijs en Le Havre alsook de bruggen over de Loire tussen Orléans en de Atlantische Oceaan waren al vóór *D-Day* door de Amerikaanse *Eighth Air Force* kapot gebombardeerd. Overdag werd vrijwel elke trein en elke colonne vrachtauto's door Geallieerde jagers en jagerbommenwerpers aangevallen. In de sector van het Duitse Zevende Leger bevonden zich munitie-opslagplaatsen, maar de grootste lagen niet in Normandië, doch in Bretagne. Dat leger had per dag een aanvoer nodig van minstens 3 000 ton en wilde het aanvullen, van 4 500 ton. Goederenwagons arriveerden niet meer – het Zevende Leger was voor aanvoer van verre spoedig aangewezen op zijn vrachtauto's; zijn vrachtopark kon per dag in theorie 1 300 ton vervoeren maar in werkelijkheid slechts een kwart daarvan doordat talrijke vehikels in een slechte staat van onderhoud verkeerden en de Franse chauffeurs niet veel hart hadden voor hun werk. Het Vijftiende Leger beschikte over tienmaal zoveel vrachtauto's maar tot eind juli mocht het Zevende daar niet over beschikken. Daar kwam dan nog bij dat in heel Frankrijk door Franse illegale groepen, met name door die welke van de Britse *Special Operations Executive* en van generaal de Gaulle's geheime dienst wapens en sabotagemiddelen hadden ontvangen¹, grote activiteit ontplooid werd. Die groepen, op papier van begin juni af samengevoegd in de door de Franse generaal Pierre E. Koenig gecommandeerde *Forces Françaises de l'Intérieur* (Franse Binnenlandse Strijdkrachten), concentreerden zich van mei af op het saboteren van het Franse spoorwegnet (in de eerste week die op *D-Day* volgde, respectievelijk in de tweede en derde week samen, werden de

¹ Te weten o.m. vóór medio mei '44 121 000 handvuurwapens, bijna 3 500 lichte machinegeweren (*Brenungs*) en bijna 600 antitankwapens (*Bazookas*); in de maanden die volgden, werd nog het dubbele aan wapens gedropt.